

POSUDEK

vedoucího rigorózní práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Martina Milotová

Název práce: Odpovědnost stran v předsmělné fázi

Jméno a příjmení vedoucího práce: JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila stále aktuální fenomén obligáčního práva, a to i s ohledem na změny přinášené rekonstrukcí soukromého práva. Téma předsmělné odpovědnosti právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i několikaletá probíhající diskuse na evropské úrovni; autorka vhodně analyzuje v této souvislosti i principy UNIDROIT a PECL. V úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny, ale z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analytický a komparativní přístup (francouzská, québecká, německá úprava a úpravy v zemích Common Law), který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k syntetizujícímu poznatku v této úzké části obligáčního práva. V tomto ohledu autorka prokázala schopnosti nadhledu nad zákonným textem, projevila velkou znalost aktuální judikatury (domácí i zahraniční – zde oceňují práci s judikaturou francouzského Cour de Cassation), kterou kriticky rozebírá a patřičně zobecňuje. Svou prací se dotkla hned několika diskutovaných problémů souvisejících s právní úpravou institutu *culpa in contrahendo*, a to otázky potřeby legislativního řešení v kontextu celkové koncepce předsmělné odpovědnosti buď v materiálním nebo formálním slova smyslu, dále otázky vlastního obsahu institutu *culpa in contrahendo*, resp. jednotlivých analyticky pojatých skutkových podstat, přičemž naznačila i širší souvislost s celkovou úlohou mimosmluvní odpovědnosti v soukromém právu. Pozornost věnovala (byť jen okrajově) také povaze předsmělné odpovědnosti, tj. teoretickému řešení otázky, zda *culpa in contrahendo* je z povahy věci (kvazi)kontraktní či (kvazi)delikt ní závazkový poměr.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (114 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je rozdělena do 8 kapitol, kdy druhá a třetí kapitola usilují o stručnou základní charakteristiku institutu předsmělné odpovědnosti z hlediska jejího vývoje (Jheringova doktrína) i funkčního pojetí. Čtvrtá kapitola je pak věnována zcela rozboru platné úpravy (OZ 2012) a dotýká se všech podstatných – naší doktrínou v tomto smyslu tematizovaných – otázek. Navazující výklady (kap. 5) se vrací (včetně závěrečného srovnání) k pojetí předsmělné odpovědnosti v období „předrekonstrukčním“, kdy autorka zkoumá východiska institutu v OZ 1964 a ObchZ. Šestá a sedmá kapitola přináší komparativní pohled na aktuální pojetí (včetně uvažovaných reforem obligáčního práva) předsmělné odpovědnosti ve Francii a Québecu. V osmé kapitole analyzuje (vedle dalšího) i dokumenty

mezinárodního a evropského soft law na poli smluvního i deliktního práva (PECL, principy UNIDROIT).

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použit relativně dostatečný počet bibliografických pramenů (francouzských i českých), které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát by mohl být místy bohatší a „odlehčit“ vlastnímu textu, autorka jej využila toliko k průběžnému odkazování na citované autory. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší (s ohledem na jejich malou četnost) i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české, německé i frankofonní doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je velmi dobrá. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobnému přehlédnutí, překlepům či absenci interpunkce došlo zcela výjimečně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Autorka uchopila problematiku standardním způsobem. Nevyhýbá se kritické evaluaci ani vyslovení vlastních hodnotících soudů. Pracuje s nepočtenou českou judikaturou (cca 10 rozhodnutí NS či ÚS se přímo či nepřímo dotýká předsmulvní odpovědnosti, autorka pracuje s 5 z nich), komentuje nicméně mnohá rozhodnutí francouzských soudů. Pokud jde o německou úpravu (autorka bohužel čerpá tuto problematiku jen zprostředkovaně z českých zdrojů – str. 90 a násl.), za zásadní pokládám tamější závěr o tom, institut *culpa in contrahendo* by měl stát na materiální stránce. V tom je třeba, dle mého soudu, spatřovat základní rozdíl ve „filosofii“ všech komparovaných úprav. Odtud plyne i jistá složitost zákonné německé úpravy opírající se o „přesné“ rozfázování kontraktačního, resp. negociačního procesu, a rovněž německou doktrínou uváděnou nejednoznačnost úpravy obsažené v ustanovení § 311 (2) BGB. Co se týče otázky, zda má být předsmulvní odpovědnost posuzována vždy jako subjektivní, kloním se k závěru, že ano; opačný přístup by znamenal neodůvodněnou tvrdost pro tyto specifické prekontraktační poměry, což ostatně naznačuje i autorka sama (str. 22), když konstatuje, že odpovědnost stran se bude posuzovat dle §2910 OZ. Při ústní obhajobě by autorka mohla blížeji objasnit zejména:

- vztah institutu *culpa in contrahendo* a *culpa in eligendo*
- Teoretická východiska předsmulvní odpovědnosti v právní úpravě Québecu
- Problematiku náhrady ušlého zisku ze smlouvy, jejíž negociace byla nepoctivým způsobem ukončena (případně v jakém rozsahu?), a to s ohledem na současnou českou úpravu

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny velmi dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením: **prospěla.**

Rigorózní práci hodnotím stupněm: prospěla.

Datum: 1. 9. 2015

Podpis vedoucího rigorózní práce:
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D